

Rimljana, a ovi jedva to dočekaše. Zametnuše god. 156 pr. Isusa dugotrajni rat s Dalmatima, koji je svršio rimskim osvajanjem Dalmacije god. 9 po Isusu.

Tada je zavladao mir. Salona (današnji Solin) glavni grad Dalmacije, napreduje i cvjeta. Trogir se diže. Kraj od Solina do Trogira postaje mjestom ljetovanja i zimovanja bogatih Solinjana. Uz morsku obalu prolazi rimska cesta, koja spaja Solin i Trogir s prostranim rimskim carstvom. Na zapadu prema Trogiru, kako pripovijeda Plinije, car Klaudije naseljuje svoje veterane i dariva im zemlje. Tako je bilo utemeljeno mjesto Siculi, koje se je pružalo od mora k sjeveru. I danas se vide ruševine Sicula uz morsku obalu u predjelima, koji se danas nazivlju »Bile«, »Resnik«, »Zebice« i »Divulje«, a na mjestu zvanom »Tarce« našlo se je zidova i krasnoga mozaika.

Kada su se poslije seobe naroda Hrvati početkom VII. vijeka udomili u današnjoj svojoj postojbini, Kaštelansko Polje postade kolijevka njihove države i kulture. Tu podigoše hrvatski knezovi svoju prijestolnicu Bijać, u kojoj su rado boravili. Ovdje je knez Trpimir god. 852 izdao glasovitu povelju, a knez Mutimir je g. 892 držao zbor i izdao povelju pred crkvom sv. Marte.

Istočno od Bijaća sve do solinskih ruševina, poradala su se veća i manja sela po obroncima Kozjaka i po ravnome Primorju, kako se je onda zvalo Kaštelansko Polje. Spominju se stara sela: Putalj, Lažani, Sumartin, Kruševik, Ostrog, Raduń, Spiljan i Žestinj.

Kada je početkom XII. vijeka god. 1102 hrvatska kruna prešla na glavu Kolomana, prvoga kralja tuđe krvi, učestale su navale Mlečana na Primorje.

Padom Bosne u tuđe ruke (god. 1463), bježanje u Dalmaciju učestalo je na štetu domaćega pučanstva, koje se je sve više potiskivalo k moru. Za stanovništvo Primorja započe koncem XV. vijeka najtužnije doba, kada su preko Kliških vrata počeli turski pljačkaši da upadaju u njihove krajeve. Stoga su u ono doba seljaci Primorja uvijek sa sobom u polje nosili uz poljodjelsko oruđe i oružje da se obrane od Turaka, ako navale na njih.